

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 87 0 К 022587 18 Квлз
Бања Лука, 24.8.2018. године

У ИМЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ!

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија, Весне Антонић као предсједнице вијећа, Горане Микеш, Обрена Бужанина, др Вељка Икановића и Даниеле Миловановић, као чланова вијећа, уз учешће записничара Соње Матић, у кривичном предмету против осуђеног Б.Д., због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске, одлучујући о Захтјеву за заштиту законитости, који је поднио бранилац осуђеног, адвокат Р.С. из Д., против правоснажне пресуде Основног суда у Теслићу број 87 0 К 022587 17 К од 28.8.2017. године, у сједници вијећа одржаној 24.8.2018. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев за заштиту законитости се одбија, као неоснован.

Образложење

Пресудом Основног суда у Теслићу број 87 0 К 022587 17 К од 28.8.2017. године, која је потврђена пресудом Окружног суда у Добоју број 87 0 К 022587 18 Кж од 26.4.2018. године, оглашен је кривим оптужени Б.Д., због кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 64/17“), те је, примјеном одредби члана 53. и 54. став 1. тачка б. истог закона, осуђен на казну затвора у трајању од 6 (шест) мјесеци. На основу члана 207. став 8. Кривичног законика Републике Српске, од оптуженог су одузете биљке из којих се добија опојна дрога, по врсти и појединачној количини, како је то прецизирано у изреци првостепене пресуде. На основу члана 99. став 4. Закона о кривичном поступку Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ број 51/12 и 91/17, у даљем тексту: ЗКП РС), оптужени је ослобођен плаћања трошкова кривичног поступка.

Против наведене пресуде, бранилац осуђеног, адвокат Р.С. из Д., благовремено, је поднио Захтјев за заштиту законитости (у даљем тексту: Захтјев), како наводи, због свих законом прописаних основа за наведени ванредни правни лијек, са приједлогом да се Захтјев уважи и преиначи правоснажна пресуда на начин да се осуђени ослободи за кривично дјело за које је осуђен или та пресуда укине и предмет врати другостепеном суду на поновно суђење.

У смислу члана 353. став 1. ЗКП РС, републички јавни тужилац мр Ненад Врањеш, у поднеску под бројем Т15 0 КТЗ 0023231 18 од 20.8.2018. године, предложио је да се Захтјев одбије, као неоснован.

Приликом одлучивања о Захтјеву, овај суд се у смислу одредбе члана 354. став 1. ЗКП РС, ограничио само на испитивање оних повреда закона на које се позвао подносилац захтјева, те је одлучено као у изреци ове пресуде из сљедећих разлога:

Захтјев није основан.

У смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, Захтјев се може поднијети против правоснажне пресуде само у случајевима повреде Кривичног закона, те повреде одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС, која се манифестује у повреди права на одбрану, а уз ограничења прописана у ставу 2. и 3. тог члана.

Наведене тврдње из Захтјева, да бранилац оптуженог, адвокат М.С. из Т., није добио позив на сједницу вијећа другостепеног суда, на којима се заснива приговор о повреди права на одбрану у жалбеном поступку, нису основане, обзиром да немају упориште у спису предмета другостепеног суда. Наиме, о сједници вијећа, која је одржана дана 26.4.2018. године, поводом жалби окружног јавног тужиоца у Добоју, оптуженог и његовог браниоца (који је у жалби, у смислу члана 318. став 1. ЗКП РС, тражио да буде обавјештен о сједници вијећа), бранилац оптуженог је уредно обавјештен, како то произилази из доставнице о уручењу обавјести о сједници вијећа (са пријемом дана 17.4.2018. године). Слиједом наведеног, сједница вијећа другостепеног суда, одржана је у одсуству уредно обавјештеног браниоца оптуженог, у смислу одредбе члана 318. став 4. ЗКП РС, ради чега су без основа изнесени приговори из Захтјева о повреди права на одбрану и тиме битној повреди одредаба кривичног поступка из члана 311. став 1. тачка г) ЗКП РС.

Надаље, Захтјевом није прецизиран облик повреде Кривичног закона, међутим, аргументи у образложењу указују на повреду садржану у члану 312. тачка а) ЗКП РС, која се манифестује у томе да дјело на које се односи осуда, и то према Кривичном закону Републике Српске („Службени гласник Републике Српске“ бр. 49/03, 108/04, 37/06, 70/06, 73/10, 1/12, 17/13 и 67/13), није кривично дјело, јер у тим радњама нису садржана битна обиљежја бића кривичног дјела неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 1. тог закона (који је био на снази у вријеме извршења дјела). У прилог наведене тврдње истиче се да Законом о спречавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога ("Службени гласник БиХ" број 8/06), као бланкетним прописом, узгој биљке индијске конопље није сматран производњом опојне дроге, као радњом извршења наведеног кривичног дјела, него прекршајем у смислу члана 85. став 1. тачка 1. у вези става 3. цитираног бланкетног прописа, а да је радња узгоја индијске конопље прописана као кривично дјело тек новим законом, Кривичним закоником Републике Српске.

На изнијетим аргументима Захтјев заснива тврдњу да Кривични законик Републике Српске, није блажи закон у конкретном случају, с обзиром да тај закон и саму радњу узгоја биљке из које се добија опојна дрога, третира као кривично дјело.

На наведеним аргументима Захтјева, не може се основано заснивати тврдња о повреди Кривичног закона на штету оптуженог у поступку доношења побијане правоснажне пресуде.

Наиме, на истакнути жалбени приговор о повреди Кривичног закона, у сегменту правне оцјене радњи оптуженог као наведеног кривичног дјела, другостепени суд је, у образложењу своје пресуде на страни 3. пасус 3. дао детаљне, јасне и ваљане разлоге због којих је одбио, као неоснован, тај приговор, а потом дао разлоге због којих се инкриминисане радње оптуженог требају правно квалификовати као исти облик кривичног дјела по Кривичном законнику Републике Српске, који је ступио на правну снагу након извршења дјела, наглашавајући да је тај закон блажи (страна 4. пасус 2.), с обзиром на запријећену казну за то дјело, јер предвиђа мањи посебни минимум казне (казна затвора од 1 до 10 година, док је по Кривичном закону Републике Српске прописана казна затвора од 3 до 10 година).

Овако дате разлоге, као ваљано образложене, прихвата и овај суд у цјелости.

При томе је потребно посебно нагласити да радња узгоја биљке из које се може добити опојна дрога, дефинисана у члану 3. став 8. Закона о спречавању и сузбијању злоупотребе опојних дрога, представља једну од радњи у процесу добијања опојне дроге, која радња се сматра производњом у смислу члана 3. став 9. истог закона, јер ова одредба прописује да израз „производња“ (у смислу овог закона) значи припрему, прераду, мијешање, пречишћавање, израду и сваку другу радњу којом се добија или којом се доприноси добијању опојне дроге, психотропне супстанце, прекурсора или њиховог препарата.

Када се инкриминисане радње осуђеног, критичног догађаја, према чињеничном опису у изреци побијане пресуде, манифестују у томе да је засадио једну стабљику индијске конопље, коју је потом узгајао, а затим посјекао и сушио, те да су, приликом претреса куће, пронађени осушени и упресани дијелови биљке конопље и то листови, цвјетови и гранчице (са појединачно наведеном, у 10 одвојених дијелова количином), онда нема сумње да те радње, посматране у цјелини, представљају један низ радњи у процесу неовлаштене производње ове врсте опојне дроге. Како неовлаштена производња супстанци или препарата који су проглашени за опојне дроге представља једну од алтернативних радњи извршења кривичног дјела неовлашћена производња и промет опојних дрога из члана 224. став 1. Кривичног закона Републике Српске, као и из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске, онда нема сумње да се описаним радњама осуђеног манифестују елементи бића наведеног кривичног дјела у основном облику, како према Кривичном закону који је важио у вријеме извршења кривичног дјела, тако и према Кривичном законнику који је ступио на снагу након извршеног предметног кривичног дјела.

Из изнијетих разлога неоснована је тврдња из Захтјева да се, све до доношења Кривичног законика, узгој биљке из које се може добити опојна дрога није могла подвести под радњу неовлаштене производње опојних дрога. Одредба члана 207. став 5. Кривичног законика Републике Српске изричито прописује да се под производњом дроге у смислу овог законика сматра и сама чињеница неовлаштеног узгоја мака или психоактивне конопље или друге биљке из које се добија опојна дрога или које саме садрже опојну дрогу, док се према ранијем Кривичном закону Републике Српске, узгој такве биљке цијенио у контексту радњи које су предузете у процесу производње опојне дроге.

Након што је утврдио да су у радњама осуђеног, чињенично описаним у изреци правоснажне пресуде, остварени елементи бића кривичног дјела неовлаштена производња и промет опојних дрога у основном облику и према Кривичном закону Републике Српске (као закону који је важио у вријеме извршења дјела) и према Кривичном законнику Републике Српске (који је ступио на снагу након извршења дјела), првостепени суд је правилном примјеном одредби члана 9. став 2. Кривичног законика донио пресуду, те у правној оцјени дјела радње осуђеног (у односу на оптужницу Окружног јавног тужилаштва у Добоју број Т15 0 КТ 0023231 16 од 23.3.2107. године и кривично дјело из члана 224. став 1. Кривичног закона Републике Српске), квалификовао као кривично дјело из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске, који закон је блажи у конкретном случају, јер за исти облик дјела предвиђа мањи посебни минимум казне.

Надаље, Повреда Кривичног закона, када је у питању одлука о кривичним санкцијама, у смислу одредбе члана 312. тачка д) ЗКП РС, постоји ако је у изрицању санкције прекорачено овлаштење које суд има по закону.

У конкретном предмету, казна затвора у трајању од 6 (шест) мјесеци, за кривично дјело неовлаштене производње и промета опојне дроге из члана 207. став 1. Кривичног законика Републике Српске, изречена уз примјену одредби о ублажавању и у границама прописаним одредбом члана 53. и 54. став 1. тачка 6. тог законика. Ради тога се приговори подносиоца Захтјева, којима се указује на могућност изрицања условне осуде и тиме оспорава правилност и ваљаност разлога датих у правоснажној пресуди у дијелу одлуке о кривичној санкцији, не могу подвести под повреду Кривичног закона, у смислу члана 312. тачка д) ЗКП РС.

Остали аргументи из Захтјева, изнесени су у прилог тврдњи да није доказано да је осуђени „злоупотријебио“ биљну материју на начин да је „ставио у промет другим лицима“, већ је иста била за његове потребе, чиме се оспорава правилност чињеничне основе правоснажне пресуде. Изнесени аргументи представљају ревизију утврђеног чињеничног стања, по ком основу се, у смислу одредбе члана 350. став 1. ЗКП РС, овај ванреди правни лијек, не може поднијети.

На основу наведеног и примјеном одредбе члана 355. ЗКП РС, одлучено је као у изреци ове пресуде.

Записничар
Соња Матић

Предсједник вијећа
Весна Антонић

Тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић